

**WEWNĄTRZSZKOLNY  
SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO  
ZESPOŁU SZKÓŁ W MŚCISZEWICACH  
W ROKU SZKOLNYM 2026/2027**

**Zaopiniowany i przyjęty uchwałą Rady pedagogicznej i Rady Rodziców w dniu: .....**

**Rada Rodziców:**

**Samorząd Uczniowski:**

**Dyrektor ZS w Msciszewicach:**

**Opracowanie:**

*Zespół ds. WSDZ :*

*Mirosława Warmowska*

*Alicja Pellowska*

## Spis treści

|                                                                       |    |
|-----------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Wstęp.....                                                         | 3  |
| 2. Założenia WSDZ.....                                                | 4  |
| 3. Cele WSDZ .....                                                    | 5  |
| 4. Realizatorzy i uczestnicy:.....                                    | 7  |
| 5. Formy i metody pracy doradczej.....                                | 12 |
| 6. Treści i czas realizacji programu.....                             | 14 |
| 7. Przewidywane rezultaty (efekty) i korzyści z realizacji WSDZ ..... | 16 |
| 8. Ocena i ewaluacja.....                                             | 16 |
| 9. Pomocne linki.....                                                 | 17 |

**Podstawa prawna.** Najważniejsze założenia związane z realizacją WSDZ w szkole zawarte są w dokumentach:

**Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe** (Dz.U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.) – m.in. art. 109 ust. 1 pkt 7, który określa doradztwo zawodowe jako podstawową formę działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły.

- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego** (Dz.U. 2019 poz. 325) – akt bazowy określający ogólne formy, treści programowe, sposób realizacji oraz zadania doradcy.
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego** (Dz.U. 2026 poz. 73) – kluczowa nowelizacja obowiązująca od 1 września 2026 r., która wprowadza wymóg opierania działań doradczych na aktualnych prognozach zapotrzebowania na zawody, wynikach monitoringu karier absolwentów oraz narzędziach cyfrowych.
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania** – określa obowiązkowy wymiar godzinowy zajęć z doradztwa zawodowego (minimum 10 godzin w klasie VII oraz minimum 10 godzin w klasie VIII szkoły podstawowej).

## 1.Wstęp

Wspieranie i przygotowywanie uczniów do podejmowania decyzji edukacyjno – zawodowych jest zadaniem statutowym szkoły. Wewnątrzszkolny System Doradztwa, realizowany na terenie szkoły, nie jest systemem diagnozującym, lecz systemem doradczym, który stwarza możliwości i pomaga w rozwiązywaniu problemów związanych z wyborem kierunku kształcenia, drogi kształcenia i planowaniem kariery zawodowej. Planowanie kariery zawodowej i pierwsze decyzje edukacyjno – zawodowe to okres przypadający na lata szkoły podstawowej. W naturalny sposób szkoła jest więc środowiskiem, które ma bezpośredni wpływ na te decyzje, powinna wspierać rodziców i świadczyć pomoc uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

Młodzież jest najczęściej niezdecydowana, niedoinformowana i nieprzygotowana do podjęcia tak ważnej decyzji, więc sytuacja wymaga szerszego włączenia nauczycieli i rodziców w podejmowanie przez uczniów decyzji edukacyjno – zawodowych. Pamiętać należy również o tym, że potrzeby uczniów w zakresie uzyskiwania porady zawodowej zmieniają się wraz z etapami przygotowania dzieci i młodzieży do wyboru zawodu. Na etapie kształcenia jakim jest ostatnia klasa szkoły podstawowej, młodzież znajduje się w trudnym okresie rozwojowym. Jest to faza burzliwego przechodzenia

z dzieciństwa do dorosłości. To szkoła przygotowuje młodzież do aktywnego wchodzenia w życie gospodarcze, do świadomego stanowienia o sobie, wytyczania własnej drogi rozwoju poprzez aktywne wzmocnienie swoich mocnych stron, zainteresowań, uzdolnień. Dlatego niezbędne jest wyposażenie uczniów w umiejętność podejmowania odważnych, samodzielnych decyzji, umiejętność uczenia się przez całe życie, umiejętność radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. Ponadto absolwent szkoły podstawowej powinien znać system kształcenia, oferty szkół ponadpodstawowych, ukierunkowanie na wybór języków obcych, świat zawodów, a także strukturę rynku pracy. Funkcjonowanie w nowoczesnym społeczeństwie wymaga aktywnych zachowań i umiejętności podejmowania trafnych decyzji. Wszelkiego rodzaju wybory dotyczące zdobycia wykształcenia, czy kwalifikacji zawodowych wymagają coraz większej wiedzy o rynku pracy, rynku edukacyjnym, działaniu AI i o sobie samym. Istotnym jest, aby dokonując wyboru, uczeń kierował się własnymi zdolnościami, pasjami, możliwościami, predyspozycjami, a nie niespełnionymi ambicjami rodziców czy wyborami rówieśników z klasy.

## 2.Założenia WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System ten określa rolę i zadania nauczycieli w ramach wieloletniego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, formy i metody pracy.

Doradztwo zawodowe traktowane jest jako ;

- usługa ekspercka,
- element procesu wychowawczego i edukacji całościowej.

Dobrze przygotowany uczeń do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który wie jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, umie dokonać wyboru szkoły ponadpodstawowej, ma plany na przyszłość.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

wybór zawodu nie jest pojedynczym aktem – to długotrwały proces stanowiący sekwencje decyzji podejmowanych przez wiele lat.

- Na wybór zawodu składają się: wiedza na temat własnych predyspozycji i umiejętności, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych, rynku pracy, znajomość aktualnych prognoz zapotrzebowania na zawody, działania AI.
- Preferencje edukacyjne i zawodowe są zależne od uwarunkowań wewnętrznych (cechy osobowości, temperament, zdolności) i zewnętrznych człowieka (doświadczenia, otoczenie społeczne).
- Szkoła podstawowa obok rodziny stanowi środowisko mające istotny wpływ na podejmowanie decyzji edukacyjnych uczniów.
- Szkoła wprowadza do treści programowych zagadnień związanych z wpływem sztucznej inteligencji (AI) i nowych technologii na rynek pracy oraz szersze zastosowanie narzędzi cyfrowych
- Działania w ramach WSDZ są zaplanowane, spójne, prowadzone w sposób ciągły i systematyczny, z uwzględnieniem założeń rozporządzenia wskazującym obszary działań doradczych:

- ✓ kwalifikacje na rynku pracy,
- ✓ kompetencje,
- ✓ zawody przyszłościowe,
- ✓ rynek pracy,
- ✓ działanie AI.

### 3.Cele WSDZ

**Cel ogólny:** Przygotowanie uczniów do dokonania świadomego i trafnego wyboru dalszej drogi edukacyjnej, a w przyszłości wyboru zawodu.

**Cele szczegółowe:**

**Uczeń:**

- a) zna swój potencjał edukacyjny, psychologiczny (predyspozycje, mocne strony i ograniczenia, zainteresowania, uzdolnienia),
- b) posiada informacje na temat różnych grup zawodowych (charakterystyka wykonywanej pracy, wymagania do wykonywania konkretnego zawodu, przeciwwskazania zdrowotne),
- c) rozwija swoje umiejętności i zainteresowania, wie jak się uczyć,
- d) rozwija umiejętności pracy w zespole (komunikatywność, zaangażowanie, właściwe relacje społeczne),
- e) prezentuje postawę szacunku do pracy,
- f) zna czynniki trafnego wyboru szkoły i zawodu,
- g) rozwija umiejętność podejmowania decyzji,
- h) jest otwarty i przygotowany na wyzwania współczesnego świata (gotowość do zmian),
- i) posiada wiedzę na temat znajomości aktualnych prognoz zapotrzebowania na zawody i działania AI.

Ponadto **uczeń klasy ósmej:**

- a) zna zasady systemu kształcenia w Polsce oraz ofertę edukacyjną szkół ponadpodstawowych,
- b) zna zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych i terminarz rekrutacyjny,
- c) zna źródła informacji edukacyjnych i zawodoznawczych, ma dostęp do tych informacji.

**Nauczyciele:**

- a) potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów,
- b) wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu określać jego ścieżkę edukacyjną i zawodową,
- c) umożliwiają rozwój zainteresowań i zdolności uczniów,
- d) realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi zgodnie z podstawą programową i zaleceniami WSDZ,
- e) wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów,
- f) włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w realizowanie doradztwa zawodowego w szkole,
- g) przekazują wiedzę na temat znajomości aktualnych prognoz zapotrzebowania na zawody,
- h) uświadamiają młodzież na temat działań AI o ogromnych korzyściach w postaci automatyzacji i szybkiego dostępu do wiedzy, ale i o niosących poważnych zagrożeniach, takich jak dezinformacja czy ryzyko utraty pracy.

**Rodzice:**

- a) są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”,
- b) znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu,
- c) znają ofertę szkół gimnazjalnych i zasady oraz terminarz rekrutacji (dotyczy rodziców uczniów klas ósmych),
- d) angażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody i zakłady pracy),
- e) wiedzą gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych.

#### 4.Realizatorzy i uczestnicy:

WSDZ realizowany jest przez społeczność szkolną za jego realizację odpowiada dyrektor szkoły oraz nauczyciele i wychowawcy, specjaliści, uczniowie klas 1 – 8 i rodzice uczniów. Szkoła w tym zakresie współpracuje z instytucjami i organizacjami wspierającymi jej pracę (m.in. Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, szkołami ponadpodstawowymi i zakładami pracy).

Doradztwo zawodowe obejmuje spójne działania szkoły w zakresie pracy indywidualnej i grupowej z uczniami przy wsparciu i poradnictwie nauczycieli oraz zaangażowaniu rodziców. Działania mają charakter zaplanowany, systematyczny. Jest to zobowiązanie i wysiłek całej społeczności szkolnej, w której poszczególne grupy podejmują określone działania.

#### Opis ról i zadań osób realizujących WSDZ

- **dyrektor,**
- **wyznaczony koordynator**
- **koordynator do spraw naboru elektronicznego/ nauczyciel informatyki**
- **doradca zawodowy**
- **pedagog**
- **nauczyciel bibliotekarz**
- **logopeda**
- **nauczyciele uczący na I i II etapie kształcenia,**
- **rodzice uczniów.**

Zakres zadań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w szkole podstawowej.

| Osoby realizujące WSDZ                                               | Opis ról i zadań osób realizujących WSDZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Dyrekcja szkoły                                                      | <p>Organizowanie i kontrolowanie działań z zakresu poradnictwa i kariery w szkole.</p> <p>Badanie losów edukacyjnych/zawodowych absolwentów szkoły.</p> <p>Ubieganie się o środki unijne z programów pomocowych.</p> <p>Wspieranie lokalnych inicjatyw związanych z doradztwem kariery.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Koordynator/<br>Doradca zawodowy                                     | <p>Bierze udział w planowaniu działań szkoły w zakresie doradztwa zawodowego, aktualizuje informacje związane z doradztwem zawodowym, dokonuje bieżącego monitorowania realizacji WSDZ, przeprowadza ankietę ewaluacyjną i sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ.</p> <p>Realizuje program doradztwa zawodowego według opracowanego programu w kl. VII oraz w kl. VIII w roku szkolnym 2026/2027.</p> <p>Współpracuje z doradcami zawodowymi z innych szkół w celu wymiany doświadczeń.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Logopeda                                                             | <p>Wspomaga uczniów w przezwyciężaniu trudności komunikacyjnych wynikających z dysfunkcji artykulacyjnych.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Koordynator do spraw naboru elektronicznego / nauczyciel informatyki | <p>Uczy wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów za pomocą komputera. Prowadzi naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych, zawodów przyszłości, wyjaśnia organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem, uczy komunikowania się z pomocą komputera, technologii informacyjnych i wykorzystania AI do planowania ścieżki zawodowej.</p> <p>Pomaga uczniom klas ósmych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji szkół ponadpodstawowych</p> <p>Wyjaśnia zasady działania elektronicznego systemu naboru do szkół ponadpodstawowych, pomaga uczniom klas ósmych w logowaniu i całym procesie rekrutacji elektronicznej. Przygotowuje poradniki dla uczniów i rodziców dotyczące oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych w regionie, regulaminów rekrutacji oraz naboru elektronicznego.</p> |
| Pedagog                                                              | <p>Diagnostuje potrzeby oraz możliwości uczniów, udziela indywidualnych porad i konsultacji w zakresie rozpoznawania mocnych stron oraz podejmowania decyzji edukacyjnych, w zależności od potrzeb i możliwości organizacyjnych prowadzi zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno-</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                       | społeczne oraz technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem i autoprezentacji, kieruje uczniów do specjalistycznych placówek.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Wychowawcy            | Na lekcjach wychowawczych wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego, kierują uczniów potrzebujących pomocy do doradcy zawodowego w PPP na konsultacje, prowadzą zajęcia na temat poznawania siebie i o tematyce zawodowej, uczą sposobów organizacji pracy własnej, wyznaczania celów. Organizują zgodnie z potrzebami zespołu uczniowskiego wycieczki zawodoznawcze np. do zakładów pracy w miejscu zamieszkania lub regionie itp.          |
| Nauczyciel biblioteki | Przekazuje uczniom informacje o zawodach, oferty edukacyjne szkół.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Rodzice               | Wspierają uczniów i pomagają im podczas podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych. Rozbudzają u dzieci zainteresowania tematyką kariery szkolnej i zawodowej. Przekazują informacje o zawodach. Włączają się w organizowanie i prowadzenie spotkań zawodoznawczych dla młodzieży jako przedstawiciele różnych zawodów. Biorą z dziećmi udział w dniach otwartych szkół. Uczestniczą w spotkaniach i warsztatach dotyczących doradztwa zawodowego. |

**\*Na każdym przedmiocie nauczyciele realizują podstawę programową odnosząc się do doradztwa zawodowego.**

### **Przykłady zadań nauczycieli poszczególnych przedmiotów w odniesieniu do doradztwa zawodowego:**

|                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej</b>          | Wdrażają do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania. Zapoznają z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny. Przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka, omawiają z dziećmi zawody ich najbliższych, prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach. Rozwijają zainteresowania, zapoznają ze sposobami powstawania różnych przedmiotów, uczą podstawowych umiejętności technicznych.                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Nauczyciele zajęć komputerowych i informatyki</b> | Uczą wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów za pomocą komputera, prowadzą naukę poszukiwania, selekcionowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych, pomaga uczniom klasy ósmej w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji szkół ponadpodstawowych, wyjaśnia organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem, uczą komunikowania się z pomocą komputera, technologii informacyjnych i AI. Prezentują sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym. Wdrażają do pracy zespołowej w ramach projektu, pokazują sposoby |

|                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                     | wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Nauczyciele języka polskiego</b> | Omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie CV, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji). Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne. Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii, AI. Pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Nauczyciele matematyki</b>       | Uczą gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach. Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości. Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Nauczyciele języków obcych</b>   | Zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym. Uczą tworzenia kilkuzdaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie). Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Nauczyciele przyrody</b>         | Omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach. Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się. Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej. Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii.                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Nauczyciele historii i WOS</b>   | Informują o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania. Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa. Charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie. Omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m.in. bezrobocie, korzyści i zagrożenia wynikające z rozwoju AI). Zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej. Uczą tworzenia drzewa genealogicznego. Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś. Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego. |

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Nauczyciele wychowania fizycznego</b>          | Omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym.                                                                                                                         |
| <b>Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie</b> | Prowadzą lekcje na temat ról społecznych i modeli życia. Zapoznają ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Kształtują u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.                                                                         |
| <b>Nauczyciel muzyki</b>                          | Zapoznaje uczniów z zawodami związanymi z muzyką, przekazuje wiedzę o tworzeniu instrumentów, uczy gry na instrumentach.                                                                                                                                                           |
| <b>Nauczyciel plastyki</b>                        | Zapoznaje z zawodami z dziedziny kultury i sztuki. Uczy korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.                                                                                                                                                      |
| <b>Nauczyciel techniki</b>                        | Opisuje funkcje urządzeń technicznych, omawia kolejność działań technologicznych, organizacje miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania. Uczy posługiwania się narzędziami np. do obróbki ręcznej omawia charakterystykę wybranych zawodów, związanych z realizowanym zadaniem. |
| <b>Nauczyciel chemii</b>                          | Zapoznaje z zawodami w których wykorzystuje się wiadomości z chemii. Omawia i uczy zasad bezpiecznego posługiwania się sprzętem i odczynnikami chemicznymi. Kształtuje odpowiedzialne i zgodne z regułami BHP postawy. Uczy odczytywania piktogramów.                              |
| <b>Nauczyciel fizyki</b>                          | Zapoznaje z zawodami powiązanymi z fizyką, Uczy precyzyjności i dokładności w wykonywaniu pomiarów. Zwraca uwagę na występowanie fizyki w życiu codziennym.                                                                                                                        |

Ponadto nauczyciele prowadzą zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań umożliwiające uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności.

## 5. Formy i metody pracy doradczej:

### Formy adresowane do uczniów:

- Diagnoza i analiza potrzeb na podstawie obserwacji, wywiadów, ankiet,
- Indywidualne konsultacje i porady związane z dalszą edukacją (również dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),

- Warsztaty grupowe - pozwalające na odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych, ukazujące potrzebę planowania własnej przyszłości zawodowej,
- Zajęcia grupowe - nakierowane na rozwój umiejętności społecznych i interpersonalnych: komunikacji , współpracy, przezwyciężania stresu,
- Koła zainteresowań.
- Zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów i związanych z nimi wymagań, filmy zawodoznawcze.
- Realizowanie treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów.
- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.
- Wyjścia i wycieczki szkolne do zakładów pracy.
- Tablica z informacjami na temat rekrutacji do szkół ponadpodstawowych i o ofercie edukacyjnej na terenie i powiatu.
- Udział w dniach otwartych w szkołach ponadpodstawowych w Kartuzach.
- Udział w konkursach z zakresu doradztwa zawodowego.
- Działalność Samorządu Szkolnego.

### **Formy adresowane do rodziców uczniów:**

- Indywidualne konsultacje i porady udzielane przez nauczycieli/specjalistów na terenie szkoły,
- Kierowanie do Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej na konsultacje z doradcą zawodowym,
- Zachęcanie i włączanie rodziców w proces doradczy szkoły np. poprzez przedstawianie wykonywanych przez siebie zawodów,
- Udział w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych,
- Udostępnianie informacji edukacyjnych (prezentacja założeń pracy edukacyjnej na terenie szkoły na rzecz uczniów, informacji na temat zasad i terminów rekrutacji) i zawodowych (o zawodach przyszłości),

### **Formy adresowane do nauczycieli:**

- Udział w szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego,

- Tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą,
- Śledzenie losów absolwentów.

### **Formy adresowane do środowiska lokalnego:**

- Spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych,
- Spotkania z przedstawicielami lokalnych firm i zakładów pracy,
- Współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły m.in. Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, PUP, WUP, Mobilnym Centrum Doradztwa Zawodowego, ochotnicze hufce pracy i inne.

### **Metody pracy doradczej:**

- Metody aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe) - wspólne pracowanie nad rozwiązaniem problemu,
- Drama – krótkie scenki i inscenizacje, odgrywanie ról; metody plastyczne – komiksy, plakaty,
- Metody audiowizualne - wykorzystanie Internetu jako narzędzi zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne,
- Gry i zabawy rozwijające myślenie strategiczne,
- Trening komunikacji i zachowań społecznych, mini - wykłady, pogadanki, debaty.

## **6.Treści i czas realizacji programu.**

Treści z zakresu doradztwa zawodowego będą realizowane w ciągu roku szkolnego na lekcjach wychowawczych, przedmiotowych, zastępstwach, zajęciach pozalekcyjnych oraz poza szkołą poprzez udział uczniów w wyjściach i wycieczkach, w spotkaniach i imprezach edukacyjnych związanych z wyborem szkoły ponadpodstawowej.

**ZAKRES TREŚCI PROGRAMOWYCH DORADZTWA ZAWODOWEGO  
w KL.VII i VIII w ROKU SZKOLNYM 2023/2024**

| <b>Klasa VII</b>                            | <b>Klasa VIII</b>                        |
|---------------------------------------------|------------------------------------------|
| Zainteresowania                             | System edukacji w Polsce                 |
| Osobowość zawodowa.                         | Cele edukacyjne i zawodowe               |
| Zdolności i umiejętności                    | Plan działań                             |
| Wartości.                                   | Ja na obecnym rynku pracy                |
| Predyspozycje zawodowe.                     | Współczesny rynek pracy                  |
| Warunki indywidualne. Mocne i słabe strony. | Zawody przyszłości                       |
| Rynek pracy.                                | Dokumenty aplikacyjne                    |
| Świat zawodów.                              | Autoprezentacja                          |
| Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy   | Co warto wiedzieć o szkołach zawodowych? |
| Pomysł na siebie.                           | Alternatywne drogi dojścia do zawodu     |

## 7. Przewidywane rezultaty (efekty) i korzyści z realizacji WSDZ:

### **Dla uczniów i rodziców:**

- Dostęp do informacji edukacyjnej i zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Kształtowanie odpowiednich postaw, nawyków, umiejętności i wiedzy oraz aktywności zawodowej uczniów.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia do nauki i pracy.
- Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
- Przygotowania uczniów do pełnienia różnych ról społecznych.

### **Dla szkoły:**

- Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.
- Lepsze wyniki edukacyjne uczniów oraz wyniki sprawdzianu ósmoklasisty.
- Realizowanie przepisów prawa oświatowego w zakresie doradztwa zawodowego.

### **Dla środowiska lokalnego:**

- Zwiększenie trafności decyzji edukacyjnych uczniów wybierających szkołę ponadpodstawową,
- Promocja lokalnych instytucji i zakładów pracy.

## 8. Ocena i ewaluacja

Realizacja Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego powinna opierać się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań. Kontrola powinna być dokonywana w celu usprawnienia i ulepszania realizowanych

zadań lub wytyczenia nowych form pracy. Wykorzystana zostanie do tego wybranymi technikami i narzędziami; ankiety, wywiadu, obserwacji i analizy sprawozdań. Ewaluacja pozwala także zaobserwować dynamikę procesu i rodzące się nowe potrzeby czy niezaplanowane rezultaty. Dzięki ewaluacji można dokonywać aktualizacji działań doradczych, odkrywać aktualne potrzeby i oczekiwania - co pozwoli na długoterminowe planowanie działań.

## 9. Pomocne linki

- |                                                                                        |                                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| ■ doradztwo edukacyjno- zawodowe                                                       | <a href="http://www.ore.edu.pl">http://www.ore.edu.pl</a>               |
| ■ informacje o uczelniach, kierunki studiów                                            | <a href="http://www.uczelnie.info.pl">http://www.uczelnie.info.pl</a>   |
| ■ informacje o zawodach, filmy zawodoznawcze                                           | <a href="http://www.ohpdlaszkoły.pl">http://www.ohpdlaszkoły.pl</a>     |
| ■ informacje o zawodach, rankingi szkół                                                | <a href="http://www.perspektywy.pl">http://www.perspektywy.pl</a>       |
| ■ Krajowe Ramy Kwalifikacji                                                            |                                                                         |
| ■ Informacje o prognozowanym zapotrzebowaniu                                           | na poszczególne zawody                                                  |
| ■                                                                                      | <a href="http://barometrzawodow.pl/">http://barometrzawodow.pl/</a>     |
| ■ Informacje dotyczące edukacji, scenariusze zajęć, informacje o egzaminach konkursach |                                                                         |
| ■                                                                                      | <a href="http://www.interklasa.pl">http://www.interklasa.pl</a>         |
| ■ Katalog zawodów , testy, uczelnie                                                    | <a href="http://www.kluczdokariery.pl">http://www.kluczdokariery.pl</a> |
| ■ <a href="http://www.szkolnictwo.pl">http://www.szkolnictwo.pl</a>                    |                                                                         |
| ■ Biuro Edukacji                                                                       | <a href="http://edukacja.warszawa.pl">http://edukacja.warszawa.pl</a>   |